

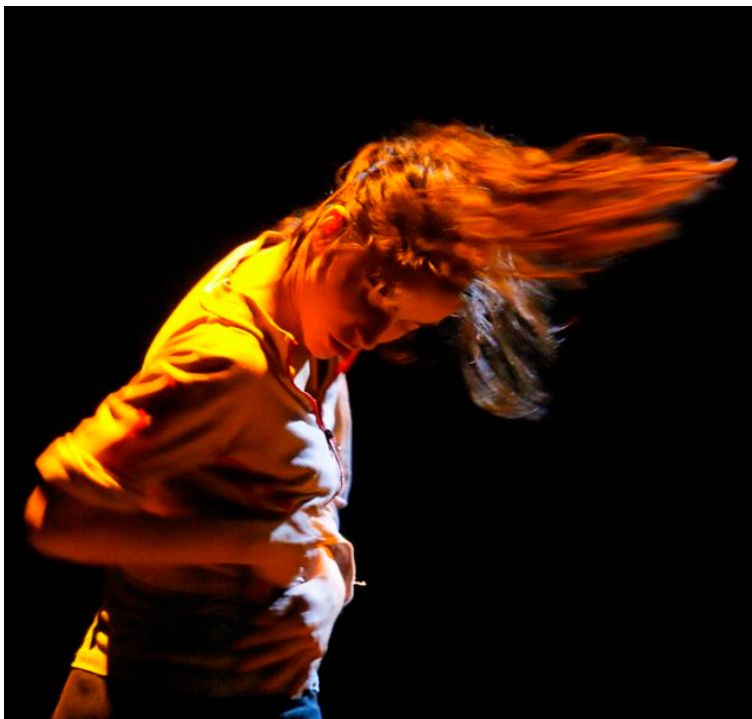
ÅRSRAPPORT 2008

**Dansens Hus i eget bygg
Vulkantomten
Åpnet 29.02.08**

SAMMENDRAG

Dansens Hus åpnet februar 08 sitt spesialtilpassete bygg ved Akerselva, endelig etablert i tråd med kunstneres behov og politikernes retningslinjer. Dansens Hus framstår som et estetisk bygg hvor kunstnerne trives, tekniske og praktiske forhold er gode, publikum liker seg og mange ønsker å leie for egne arrangementer.

*"bahok" av Akram Kahn
Foto: Liv Yang*

2008 ble et aktivt år med rekord med **16 900 publikummere** og økning i kunstneriske aktiviteter. Vi viste **50 norske verk** av 40 koreografer og 13 internasjonale koreografier. I alt ble det avviklet ca 200 publikumsarrangement i eget hus og i samarbeid. Forestillinger for de aller yngste (0-3år) ble vist på DH 12 ganger, og 48 ganger i ulike samarbeid, i Norge og i utlandet.

Dansens Hus har arrangert samtaler, seminarer, internasjonal konferanse, residens, workshops, 'åpent hus', befaringer, studentbesøk, hiphop-battles og filmvisninger i tillegg. Vi har vært aktive i internasjonale nettverk (*European Dancehouse Network/EDN, Aerowaves, chin-A-moves*), formidlet kunstnere og kunst til partnere utenfor Norge, og mottatt kunstnere fra hele verden.

Bygg og installasjoner ble tilrettelagt til åpning, og arbeidet med ferdigstilling og utbedring er videreført i hele 2008. Hovedtyngden av dette arbeidet er ferdig ved årets utløp, kun noen mindre deler gjenstår.

Åpningsåret har også gitt utfordringer. Forsinkelser, hektisk ferdigstilling og åpning, høy spillefrekvens, for lav bemanning, lave kalkyler på drift og utskiftninger i stab har til sammen ført til en situasjon hvor DH har et underskudd på kr 3 356 517 ved utgangen av 2008. Egenkapitalen er nå negativ og bygges tilbake til positiv egenkapital i løpet av 2009. Likviditeten er akseptabel og det er grunnlag for videre drift.

Med unntak av økonomistyring mener DHs styre og ledelse at måloppnåelsen er god hva gjelder kunst, samarbeid, publikum og organisasjon. Vedlikehold og oppfølging av utstyr er godt ivaretatt og behov for nytt utstyr de nærmeste årene er lavt.

I hus

Dansens Hus er fra og med 29.02.2008 i full drift i eget hus og bygget passer godt til vår aktivitet. Det har stor betydning at vi har både Hovedscene og Studioscene, noe som gir mulighet for forestillinger av ulik størrelse, eksperimentelle forsøk, parallell aktivitet på begge scener, oppvarming for kompanier, auditions og workshops, og utleiemuligheter samtidig med egen aktivitet.

"37,7" av zvc/Ina C Johannessen Foto: Erik Berg

Huset er populært hos kunstnerne, de norske så vel som de store internasjonalt turnerende kompaniene. Man kan konkludere med at **DH i eget bygg er en suksess** med høy trivsel, gode tekniske forutsetninger og populær estetikk.

Utfordringene ved å ferdigstille DH har allikevel vært mange. Størst da innflytting ble utsatt flere måneder sommer 2007, og en ytterligere forsinkelse på løp i siste halvdel av 2007 ifm etablering av lånefinansieringen av investeringer i teaterteknisk utstyr og inventar. Konsekvensen ble påtagelig på tampen av 2007 og inn i 2008 da teatertekniske leverandører ikke fikk levert og installert iht planen. Vi var på den tid så nær åpning at det eneste mulige valg var å prioritere ferdigstilling av områder for publikum og kunstnere, og gjøre det avsluttende arbeidet senere.

Denne beslutningen var riktig, men bidro allikevel til et unormalt stort press, flere krevende oppgaver som måtte løses parallelt og tidsbrist i en viktig fase. Kvaliteten på det meste av arbeidet og utstyret er god. Den mest negative konsekvensen var tap av oversikt på våren på grunn av alt som måtte gjøres samtidig, og derfor en økonomistyring som ikke var tilfredsstillende. Man kan se tilbake og konstatere at det ikke var tatt nok høyde for behov for tid og bemanning i etableringen av et stort nytt teater.

I tillegg har det vist seg i stigende grad at beregninger gjort i 07 ikke har holdt. Energikostnader har gått opp, og kostnader ved lån, leasing og avskrivninger har blitt større og mer komplekse enn man forutså, samt generell prisøkning. En renteøkning i 08 og stopp i utviklingen av området rundt café/bar har bidratt negativt på inntektssiden i.

Det er engasjert en konsulent på drift som jobber seg gjennom rutiner og avtaler og effektiviserer og omforhandler. Effekten av dette vil særlig merkes i 09.

Ettårs befarings ble gjennomført 1.11.08 og oppfølging og utbedringer fortsetter inn i 09. Samarbeidet med Vulkan as er tilfredsstillende.

"Sunday Again", Jo Strømgren Foto:Erik Berg

Kunsten og kunstnerne

Norsk dans holder et høyt nivå, noe som verdsettes av et norsk og internasjonalt dansepublikum og dansemiljø. Programmeringen på DH holder høy kvalitet, er fokusert på bredde, med en blanding av yngre og veletablerte kompanier og ulike samarbeidsformer.

Mangfoldsåret ble markert i eget hus og i flere samarbeidsprosjekt med i alt åtte tiltak, noe som beskriver i detalj på slutten av dette dokument.

I åpningsåret presenterte vi **50 norske verk** av 40 koreografer og 13 internasjonale koreografier. Dette inkluderer kveldsforestillinger, Skolesekk-visninger, baby-forestillinger, NyNorskDans-festival, filmer, innslag til konferanser, Elvelangs, Kulturnatt og åpningsinnslag til Mangfoldsåret. Vi er stolte av at åpningsforestillingen var av 3 norske koreografer; av Jo Strømgren, Katrine Bølstad og Ina C. Johannessen.

Totalt hadde vi ca 200 publikumsarrangement, hovedsaklig i eget hus, eller i egen regi utenfor huset, samt i samarbeid med andre. Forestillinger for 0-3år ble vist på DH 12 ganger, og 48 ganger utenfor eget teater i ulike samarbeid, også internasjonalt i et samarbeid med Tanzhaus NRW, Düsseldorf (DE).

Dansens Hus har i 2008 i tillegg til programmering tilbudt danseriske samtaler (sammen med Danseinfo), seminarer, internasjonal IDEE-konferanse (*IDEA* et 3-årig EU-støttet prosjekt med 7 medlemsland, avsluttet mai 08*), residens, work-shops, 'åpent hus', befaringer, studentbesøk, hip hop battles og filmvisninger.

Åpningskonferansen 1.+2.mars 2008
Foto: DH

Den store bredden i aktivitetene bidrar til å tilrettelegge for kunstnerisk utvikling og nyskaping. Residenser og lengre prøveperioder er viktig for å gi trygge og rause rammer rundt den kunstneriske utviklingen. Vårt internasjonale samarbeid legger opp til kreative møter, dype forbindelser og gjensidig kunstnerisk overføring i tillegg til økete produksjons- og visningsmuligheter.

DH tilbyr et unikt arbeidssted for koreografer og dansere med det store antall visninger, mange prøveuker, et stort antall norske urpremiere og faglig utvikling. Dette skaper et nytt tilbud i Norge innenfor dansekunsten. Dansens Hus er i ferd med å bli det arbeids- og møtested for kunstnere slik forutsetningen var.

"The Dark Night of the Soul" Katrine Bølstad Foto Carina Musk-Andersen

Innenfor eksisterende rammer er det ikke mulig for DH å gå aktivt inn i utviklingen av en 'Nasjonal Plan' slik vi hadde ønsket. Allikevel har vi maktet å formidle flere babyforestillinger, holde én del av en todagers konferanse med Norske Festivaler, møte med Norsk Kulturhusnettverk, arrangere seminar om residenser og opprettholde kontakt med mange regionale aktører.

De gode samarbeid med internasjonale kunstnere og institusjoner har ført til enda bedre kjennskap i det internasjonale danse miljøet til norsk dans. Samtidig bringer det viktige impulser med seg å vise dans fra alle verdens hjørner her.

Publikum

10 måneders drift har gitt rekord med **16 900 publikummere**. I tillegg hadde vi **2200** personer på møter, seminarer og arrangementer, befaringer, omvisninger, samtaler, fester, årskonferanser m.m.

*"Readymade Baby" Karstein Solli
Foto: Knut Bry*

Tallet for publikum er ca 2000 over vårt mål. Av de nesten søtten tusen personene var drøye 11 000 besøkende var i eget hus og resten som et resultat av ulike aktiviteter og samarbeid. Tallene viser en sterk stigning fra årene før. Tendensen er at stadig nye publikummere kommer til. Baby-forestillingene er en stor suksess overfor publikum overalt og bredde i programmering når et bredt utsnitt av befolkningen. Det er tilfredsstillende at mange personer rundt om i Norge har vært publikummer til et eller flere av våre samarbeidsprosjekt.

Tendensen med stigende publikumstall var entydig hele året, men i oktober gikk salget ned og holdt seg under kalkylene resten av året. Undersøkelser indikerer at den samme utviklingen skjedde på andre teatre samtidig. Dette ga nok et negativt bidrag til årsresultatet. Dansens Hus holder sterk fokus på hvordan å utvikle et stadig større publikum for dansekunsten.

Stab

En profesjonell og rett sammensatt stab er en forutsetning for at Dansens Hus skal fungere etter målsettingene. Det har smertelig vist seg i 2008 at størrelsen på bemanningen ikke er rett for best mulig drift. Nødvendig ekstrabemanning ble i fjor uforholdsmessig kostbar, kompetansebygging ble lav og stabilitet ikke god nok av ulike grunner. Det har de siste årene vært tydelig at nivået på staben er for lav og ikke må betraktes som endelig pr 2008.

En medvirkende årsak i det negative resultat har vært overbelastning som bidro til sviktende kontinuitet i staben. Det har forårsaket tap av kunnskap, ergo sviktende informasjonsgrunnlag, merarbeid og dårlig trivsel i perioder. Administrativ leder ble fast ansatt i april, og administrativ prosjektleder sluttet derfor i juni. To personer i produksjonsteknisk sjefs stilling valgte å slutte. Dette har hatt størst konsekvens. En fast regnskapsfører kom til under høsten, et godt og riktig tiltak, men nok en overgangsfase i en kritisk funksjon.

Mye tid er brukt på utvikling av organisasjon, med tanke på rett person på rett sted og fra økonomiske hensyn. Ledelsen har fulgt opp og gjort endringer for kompetanseheving, trivsel og kvalitetssikring. Riktignok har dette vært krevende i et hektisk år, men de ansattes effektivitet og trivsel er nå stabilisert. Flere personer med lengre kontrakter gir også vesentlig bedre resursutnyttelse.

*"JESUS SA: GÅ NÅ DU, MARIA, JEG ORKER IKKE MER..."
av og med Mari Boine og Liv Hanne Haugen
Ill.: Lawrence Malstaff*

*"Evening with Steve Reich",
Anne Teresa de
Keersmaeker/ROSAS
Foto: Herman Sangeloos*

Alle ansattes innsatsvilje og profesjonalitet har vært avgjørende for å kunne holde så høyt aktivitetsnivå. Staben har høy arbeidsmoral og entusiasme.

Til slutt påpeker vi at alle som arbeider på DH er tett knyttet til sceneaktiviteten, alle jobber med kunsten. Det er ingen funksjoner som kun tjener egen drift.

Samarbeid

Vi har samarbeidet med Riksteatret om 2 babyforestillinger. Carte Blanche, Ultima og CODA har vi videreført gode samarbeid med, samt Danseinformasjonen med flere aktiviteter. Vi hatt samarbeid med Tanzhaus (DE) om en stor baby-festival, med 4 norske verk og ett foredrag. Vi har vært aktivt med i tre internasjonale nettverk, IDEE/EDN, 'Aerowaves' og 'chin-A-moves*'. Gjennom disse har DH kunnet formidle kunstnere og forestillinger utenfor Norge, og motta forestillinger fra hele verden.

I løpet av året har flere aktører fra det ganske land meldt sin interesse for videre samarbeid med DH. Dansen er i vekst, er etterspurt og norsk dans holder høy kvalitet.

*"Ooujeeih!" Un-Magritt Nordseth, på Tanzhaus NRW, Düsseldorf, Tyskland
Foto: KL/DH*

IDEE/EDN: IDEE var et 3-årig EU-finansiert prosjekt, mai 2005- mai 2008, av European Dancehouse Network
'Aerowaves': et nettverk på om lag 40 medlemmer som utveksler og utvelger blant 400 påmeldt 20 finalister som vil bli vist rundt om i Europa
'chin-A-moves': et 1-årig EU-finansiert samarbeid med 4 Europeiske partnere og 3 kinesiske partnere

*"Signum Axis" Sølvi Edvardssen
Foto: Kim Sølve*

KULTURELT MANGFOLD

Mangfoldsåret 2008 ble hyppig markert på DH. Dansekunsten er i sin natur inkluderende og vil ofte representere et mangfoldsperspektiv uten at spesiell fokus legges på det. Det er unaturlig å peke på alle produksjoner med personer med ikke-norsk kulturell bakgrunn, det gjelder de fleste av våre forestillinger. Vi nevner her de spesielle satsingene.

Dansens Hus ble av Mangfoldsåret/Møller bedt om å produsere åpningsinnslag i Stavanger 12.1.08 sammen med Nordic Black Theatre. Dette resulterte i et innslag koreografert av Hooman Sharifi med 9 dansere med svært ulik kulturell bakgrunn, innslag het "Imitated rather than original" og ble presentert for et fullsatt Stavanger konserthus siden åpningen av Mangfoldsåret var lagt sammen med åpningen av Stavanger Kulturby 2008.

Åpningskonferansen på Dansens Hus "Centre and Periphery" hadde om lag 250 deltakere fra 30 land. Temaet var dansens i dag i lys av produksjonsforhold i sentra vs periferier, maktforholdet mellom 'sentrale' land/kulturer vs 'perifere' og det eurosentrisk kunstbildet. Deltakere var fra bl.a.: Brasil, Kambodsja, Israel, Libanon, Nord-Afrika, Sibir, Kina og mange land i Europa. Konferansen ble åpnet med en joik framført av Lawra Somby. Ett av innslagen under konferansen var av Sathya Kim, rullestolbundet koreograf fra Phnom Phen. Et annet var Mia Habib og en saudifransk komponist og musiker Yassem Hindi, temaet var hennes oppvekst mellom Haugesund og Tel Aviv –i lys av internasjonal politikk.

I april kom Israel Galvan, Spanias anerkjente nyskapende flamencodanser/koreograf. Flamencoen er romfolkets sterke dansetradisjon med dype røtter i historien. Det var dans, musikk og sang i "Arena", hvis tematikk er legendariske tyrefektere og okser, fremført av noen av Flamencoens mest anerkjente utøvere internasjonalt.

"Imitated rather than original" av Hooman Sharifi, til åpningen av Mangfoldsåret

I juni avviklet vi en stor hiphopfestival med ca 250 personer på battles og forestillinger i vårt hus; 3 kompanier; Membros fra Brasil, STORM fra Paris/Berlin og Bølstad fra Oslo. Både deltakere på scene, i battles og i salen utgjorde en mer enn vanlig kulturelt mangfoldig forsamling.

I den forbindelse holdt vi en Danserisk Samtale (i samarbeid med Danseinformasjonen) om hiphopkulturen og dens mangfoldsrealitet.

August startet sesongen med 'bahok' av Akram Kahn, en bengalsk koreograf som jobber i London, med dansere fra Kina, India, Slovenia og Afrika. 'bahok' var første forestilling i vårt 'chinA moves'-prosjekt. www.chin-a-moves.eu

September viste vi Hooman Sharifis "God exists..." med tematikk om vold, overgrep og maktbruk. Hooman Sharifi kan sies å være en av våre mest markante koreografer, med et flerkulturelt ståsted.

Fra Living Dance Studio i Beijing, foredrag ved Karene Lyngholm – og tolk 'chin-A-moves'-startet i april 2008

Oktober bød på både Mari Boine (live sang, joik) og Liv Hanne Haugen (dans) med 3 musikere, med "Jesus sa..." på Studioscenen samt på Hovedscenen Sølvi Edvardsens Mangfoldsforestilling "Signum Axis" med en gruppe dansere og musikere med svært ulik kulturell bakgrunn.

I oktober presenterte vi, i forbindelse med 'chinA moves'-prosjektet, Alan Øyen i Kunming (Kina) som første ikke-kinesiske koreograf noensinne i denne byen. I samme periode ble det også vist 3 dansefilmer fra Kina på DH. Alt som deler av 'chin-A-moves'.

DH holder et våkent blikk på hvordan videreutvikle et mer mangfoldig publikum og stab. Vi ser at et yngre publikum er mer flerkulturelt og satser på å opprettholde gode tilbud også til denne gruppen.

Foto: A-SE/DH

STYRET

fram til Generalforsamling 2008

STYRELEDER Inger Lise Eid - Dansekunstner

NESTLEDER Svein Bjørkås - Direktør MIC Norsk Musikkinformasjon
Un-Magritt Nordseth - Dansekunstner (repr. for Danseinformasjonen)

Lars-Jacob Holm - Dansekunstner

Bjørg Eriksen - Direktør Fond for utøvende kunstnere

VARAMEDLEMMER

Liv G. Greli - Dansekunstner (repr. for Danseinformasjonen)

Peder Horgen - Dansekunstner

Kristin Danielsen - Daglig leder Ny Musikk

fra Generalforsamling 2008

STYRELEDER Geir Bergkastet - Adm.dir Oslo Kino A/S (oppnevnt av KKD)

NESTLEDER Long Litt Woon - Daglig leder Long & Olsen (oppnevnt av KKD)

STYREMEDLEMMER

Svein Bjørkås - Direktør MIC Norsk Musikkinformasjon

Lars Jacob Holm - Dansekunstner

Bjørg Eriksen - Direktør Fond for utøvende kunstnere

Liv G. Greli - Daglig leder Spin-Off Dansestudio (repr. for Danseinformasjonen)

VARAMEDLEMMER

Kristin Danielsen - Daglig leder Ny Musikk

Marius Kjos - Dansekunstner

Arne Fagerholt - Dansekunstner (repr. for Danseinformasjonen)

KUNSTNERISK RÅD

(før august)

Jo Strømgren - Koreograf

Linda Birkedal - Koreograf

Gry Kipperberg - Dansekunstner

(fra august)

Cecilie Lindemann Steen - Dansekunstner

Peder Horgen - Dansekunstner

Kenneth Kvarnström - Koreograf

*Rosas/Steve Reich Evening
Foto: Herman Sangelos*

*Carte Blanche/ Dobbelt Norsk
Yaniv Cohen*

*Israel Galvan/Arena
Kompaniet*